

Prohlášení Vědecké rady ÚSTR

V Lidových novinách 20. srpna 2013 vyšel na straně 1 a 3 titulní článek s názvem „Přednášel marxismus, teď hodnotí disidenty“. Článek prezentuje činnost Vědecké rady ÚSTR tendenčním a nepravdivým způsobem. Fakta jsou tato:

1. Nepravdivé je hlavní, celkem čtyřikrát v článku opakované tvrzení, že prof. Jan Rataj, jeden z 15 členů Vědecké rady, posuzoval, v současnosti posuzuje nebo bude posuzovat projekt pana Bc. Františka Stárka („Čuňase“), za komunistického režimu opakovaně vězněného představitele českého undergroundu. Oponenty tohoto projektu jsou dánský historik dr. Peter Bugge a český politolog doc. Ladislav Cabada. Prof. Rataj se – vzhledem k době dovolených – vůbec nezúčastnil workshopu 19. srpna, na kterém se mimo jiné probíral i projekt pana Stárka, a nemá tedy s jeho posuzováním nic společného.
2. Workshopy se konají v rámci předběžné, tzv. malé evaluace. Jejím hlavním cílem je důkladné seznámení Vědecké rady s aktuálním stavem odborné činnosti ÚSTR, aby se k ní následně mohla vyjádřit. Takovýto záměr Vědecké rady je běžnou praxí každého poradního orgánu každé vědecké instituce.
3. Není pravda, že o konání evaluace rozhodlo vedení ÚSTR. Rozhodla o ní Vědecká rada, tedy orgán, který pracuje a formuluje svá stanoviska nezávisle na vedení ÚSTR a není totožný s Radou ÚSTR. Jedná se o vůbec první systematické hodnocení vědecké práce ÚSTR od doby jeho založení, tedy za více než pět let.
4. Zmíněný projekt pana Františka Stárka členové Vědecké rady probrali v jeho přítomnosti 19. srpna teprve po 17. hodině, tj. až **poté**, co pan Stárek hovořil s žurnalisty LN. Během debaty, která proběhla v přátelské atmosféře, se všichni přítomní bez jediné výjimky shodli, že práce pana kolegy Stárka a jeho týmu je vysoce hodnotná a zaslouží si i v budoucnu plnou podporu. Doporučujeme, aby si žurnalisté LN u pana Františka Stárka pravdivost těchto skutečností osobně ověřili.
5. Evaluace projektů probíhá v přítomnosti jejich garantů a vedoucích oddělení (skupin). Vědecká rada s předstihem jasně signalizovala, že na rozpravách k jednotlivým projektům budou vřele vítáni i další pracovníci projektů. Zaměstnanec ÚSTR kolega Mgr. Petr Placák, jehož stížnosti se v článku LN citují, v současnosti není garantem ani pracovníkem nějakého projektu. Do probíhajícího jednání vstoupil v pondělí 19. srpna odpoledne bez ohlášení či předchozí žádosti.

6. Na „otevřený dopis“ Nezávislé odborové organizace ÚSTR z 16. srpna 2013, jehož obsah se v článku LN v souvislosti s aktuální evaluací objevuje, odpověděl předseda Vědecké rady dr. Adrian Portmann – von Arburg promptně, vstřícně formulovaným dopisem, jehož kopii k tomuto prohlášení přikládáme.

7. Vědecká rada trvá na současně provedené evaluaci a chápe ji jako významný krok k dalšímu zlepšování činnosti ÚSTR. Rozumí však zároveň těm zaměstnancům, kteří na evaluaci původně nahlíželi kriticky a obávali se jejích důsledků. V Ústavu panuje už dlouhodobě rozjitřená atmosféra. Proto je třeba na všech stranách budovat důvěru. Práci Ústavu také už dlouhodobě, od roku jeho založení (2008), negativně ovlivňuje značná fluktuace zaměstnanců. Z těchto důvodů považuje Vědecká rada za velmi žádoucí, aby byly všemi zúčastněnými stranami podniknuty takové kroky, které přispívají k uklidnění.

8. Pokud jde o výběrové řízení na obsazení post ředitele ÚSTR, v článku LN též zmiňované, dostalo se předsedovi Vědecké rady dnes jasného ujištění od zástupců Rady ÚSTR, že platí termíny, které Rada zveřejnila už dříve: vypsání konkurzu do konce roku 2013, volba nového ředitele do konce dubna 2014. Nemáme důvod tento časový harmonogram zpochybňovat a považujeme v souvislosti s výše zmíněnou důvěrou za důležité, aby se tyto termíny přesně dodržovaly.

Závěrem konstatujeme, že článek LN, jehož autorkou je žurnalistka Veronika Berná, ignoruje zásadní etická žurnalistická pravidla. K těm patří ověřovat si fakta důkladně a dávat možnost k přímému vyjádření i napadené straně, podle principu *audiatur et altera pars*. Článek paní Berné v LN poškozují pověst Ústavu pro studium totalitních režimů, státní instituce České republiky s nesmírně důležitým společenským posláním. Proti takovému způsobu „zpravodajství“ se ohrazujeme.

20. srpna 2013

Za Vědeckou radu ÚSTR ti, kteří jsou
aktuálně k zastížení:

Zdeněk Beneš
Muriel Blaive
Ladislav Cabada
Cathleen M. Giustino
Milan L. Hauner
Michal Pehr
Adrian Portmann – von Arburg
Vilém Prečan
Oldřich Tůma
Vojtěch Vlček
Karel Vodička
Tomáš Vrba

Ústav pro studium totalitních režimů

Siwiewcova 2
130 00 Praha 3

Tel.: + 420 221 008 274
Fax: + 420 222 715 738
E-mail: sekretariat@ustrcr.cz
www.ustrcr.cz